

теля на НСИ на най-високото ниво на държавната администрация. Следователно при положение, че председателят на НСИ има добра обществена репутация и в закона са предвидени правомощия, които биха му позволили да устои на евентуален политически натиск, ако това е необходимо, може да се каже, че отчетността пред министър-председателя е предпочитаният вариант пред пряката отчетност пред парламента.

Необходим е широк набор от вътрешни механизми, за да се гарантира стриктното съответствие на административното изпълнение на НСИ с установените процедури и правила в публичната администрация, както и целесъобразното използване на публичните ресурси - одити, органи за инспекция, контролори и т.н. В това отношение в много случаи инструментите за финансов контрол придобиват особено значение сред различните контролни механизми.

В своето хоризонтално измерение административната отчетност включва отношенията между националната статистическа служба и гражданите, които са установени въз основа на техните права и възможни очаквания и на задълженията и функциите на службата, предвидени в закона. Например националната статистическа служба не може да третира неравнопоставено потребителите и трябва да предоставя статистически продукти при условия на безпристрастност и обективност.

Освен това хоризонталното измерение на административната отчетност

предполага и наличие на външни контролни и надзорни органи, пред които националната статистическа служба трябва да се отчетва за своята дейност. Потенциален кандидат за изпълнение на тази функция в повечето страни е Националният статистически съвет, съответно Националната комисия за статистика. Подобни органи в един или друг вид функционират в много страни. Техните правомощия, начин на назначаване и отчетност се различават. Общата им функция е да осъществяват политическо ръководство на високо равнище по отношение на статистическата система и да служат като допълнителен гарант срещу политизация. В България Националният статистически съвет е съвещателен орган към председателя на Националния статистически институт с конкретен мандат да консултира председателя на НСИ относно общите политики и приоритети като цяло, а също така относно Стратегията за развитие на Националната статистическа система за всеки 5-годишен период и Годишните национални програми за статистически изследвания в частност. Националният статистически съвет се състои от изтъкнати представители на органите на статистиката, Българската народна банка, академичната общност, различни групи потребители и респонденти (областните администрации, синдикатите, медиите, бизнеса). Изпълнявайки функциите си, Националният статистически съвет взема предвид становищата на потребителите и субектите, които предоставят статистически данни.

Националният статистически съвет